

[Ivar Nørgaard.]

indsigt med og kontrol med, hvordan disse midler bliver anvendt.

I øjeblikket hersker der en del usikkerhed om, hvad det skal ende med, og det fremgår af aviserne, at man i meget vidt omfang skønner, at selve skibsværftet kan risikere at lukke, hvorfor man har adskilt motorfabrikken fra skibsværftet formelt.

Det er givet, at det har vital betydning for de mennesker, der arbejder på skibsværftet, både for deres fremtidige beskæftigelsesmuligheder og for noget så elementært som det, om de kan få deres ret, nemlig udbetalt den løn, de har til gode. Jeg har forstået, at man har lavet en ordning, der bevirker, at de timelønnede nu kun skal give B & W kredit i 8 dage i modsætning til 14 dage, og at de månedslønnede skal give B & W kredit i en måned. Det kan ikke være rimeligt, at arbejdere og funktionærer ikke kan få sikret den løn, de har ret til, når de har arbejdet en uge eller en måned, og jeg vil derfor henstille, at bestyrelsen i B & W som et godt grundlag for de videre forhandlinger med det offentlige sørger for, at de ansatte derude ikke kommer til at tabe i løn for arbejde, de har udført.

I øvrigt er det som sagt socialdemokratiets holdning, at vi afventer redegørelsen fra 3 mands udvalget, før vi vil tage stilling til B & Ws fremtid, og vi håber, at regeringen vil orientere dette ting både om indholdet af rapporten og om regeringens hensigter, så vi i god tid kan få en reel drøftelse af mulighederne; det er i hvert fald betingelsen for, at vi kan tage et medansvar for fremtidig offentlig støtte til B & W.

Hans Kjær: Også jeg vil først takke handelsministeren for en fyldig og saglig redegørelse. Det er forståeligt, når der fremkommer meddelelser om store virksomheders økonomiske vanskeligheder og endda sammenbrud, at det kan give anledning til megen debat og måske også nogen frygtbetonet uro i befolkningen, og derfor mener jeg, at det kan være nyttigt, at vi får slået fast, at der ikke må drages fejlfortolkninger af det.

Det danske samfund har i en årrække været og vil i en årrække fortsat være i en betydelig omstillingsproces, ja, man kan vel sige i en dobbelt omstillingsproces.

Ikke alene har vi i løbet af en kort årrække

gennemgået en udvikling til et moderne industrisamfund, hvilket er en omstillingsproces i sig selv; men samtidig befinder den ganske verden sig i en ny fase af teknisk revolution, hvor den hastige teknologiske udvikling stiller industrien over for nye problemer og dermed nye krav til disse problemers løsning. Man kan endda føje til, at der har været de særlige problemer, som er forbundet med, at der endnu ikke er nogen fælles markedsdannelse.

Det forekommer mig, at erhvervene i almindelighed og industrien i særdeleshed har vist en smidighed og en omstillingsevne til disse så stærkt skiftende vilkår, der har givet imponerende gode resultater indtil nu, og fortjener megen anerkendelse for det. Det kan illustreres ved at erindre om, at det fortsat er lykkedes at holde dette samfund på en høj levestandard, blandt de højeste i verden, selv om den nu altså er lidt højere, end der faktisk er produktionsmæssig dækning for.

Trods alle påstande om forestående arbejdsløshed har regeringen opnået at få genskabt den fulde beskæftigelse, som senest arbejdsløshedstallet for 1970 har bevist, og den nedgang i antallet af beskæftigede, der var de sidste 3 år før regeringsskiftet inden for industrien på 34.000, er jo vendt, og tallet er steget igen med ca. 30.000 på disse år. Det ville vel være en utopi at forestille sig, at en så voldsom omstillingsproces skulle kunne ske uden tabsomkostninger, og det vil vi også komme til at opleve fremover. Tænk bare på de krav, det stiller, at industrieksporten skal fordobles på 5 år. Det illustrerer ganske godt de store krav, vore erhverv stilles over for.

Nu er det ikke noget nyt, at en omfattende strukturændring medfører vanskeligheder og virksomhedslukninger. Det er ikke noget specielt træk for dansk erhvervsliv, det er heller ikke noget, der specielt rammer store virksomheder. Man må blot erindre om vilkårene igennem årene inden for landbruget og den udvikling, som vi kan konstatere inden for håndværk og handel. De menneskelige problemer, der følger deraf, er ikke mindre for den enkelte, når det drejer sig om små eller mindre virksomheder, end når talen er om store virksomheder, måske snarere tværtimod, men der tales mere om de store virksomheder.